

**CENTRAAL AKKOORD
VAN 9 DECEMBER 1992**

**VOOR DE PERIODE VAN
1 JANUARI 1993 TOT
31 DECEMBER 1994**

ONDERHANDELINGSVRIJHEID EN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR CONCURRENTIEKRACHT.

1. Partijen zijn bezorgd om de vrijwaring van de concurrentiekracht als voorwaarde voor de ontwikkeling van de economische activiteit en de tewerkstelling. Zij zijn tevens gehecht aan de onderhandelingsvrijheid op alle niveau's.

De vertegenwoordigers van de werknemers en de werkgevers stellen vast dat de concurrentiepositie van de Belgische economie zeer broos is, zoals bleek uit het septemberverslag van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven dat zij samen hebben onderschreven.

Bovendien moet men rekening houden met :

- de recente evolutie van de wisselkoersen;
- de economische weerslag van de beslissingen die door de regering werden genomen om de overheidsfinanciën te saneren;
- de economische perspectieven van de OESO die recentelijk neerwaarts werden herzien;
- de sociale discussies die momenteel worden gevoerd bij sommige van onze belangrijkste concurrenten.

Precies vanuit de zorg om de competitiviteit en de werkgelegenheid, hebben de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers een interprofessioneel akkoord gesloten dat rekening houdt met deze bijzonder moeilijke economische context.

Daarom vragen de interprofessionele gesprekspartners uitdrukkelijk aan de werknemers en werkgevers, op alle niveaus, dat zij zich inspireren aan dit voorbeeld door de bekommernis om de weerslag van de loonkosten op het concurrentievermogen en de zorg om de tewerkstelling in hun onderhandelingen te integreren. Ook voor de regering moet de zorg om de competitiviteit en de werkgelegenheid een prioriteit zijn.

Onderhandelingsvrijheid moet gepaard gaan met gedeelde verantwoordelijkheid voor het behoud van de concurrentiekracht, voorwaarde voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid.

GEWAARBORGD GEMIDDELD MINIMUM MAANDINKOMEN

2. Het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen van 41.145F. zoals voorzien in de CAO nr 43 van de NA, wordt op 1 september 1993 met 500F. verhoogd voor de werknemers die op die datum 22 jaar oud zijn en 12 maand anciënniteit in de onderneming hebben.

TEWERKSTELLING

3. De ondernemingen zullen in 1993 en 1994, respectievelijk 0,25% en 0,3% van de brutolonen besteden aan de promotie van tewerkstelling :
 - a) in 1993 en 1994 een 0,1% bijdrage tot de financiering van het begeleidingsplan;
 - b) in 1994 een 0,05% bijdrage voor de financiering van initiatieven voor kinderopvang, bestemd voor het Fonds voor Collectieve uitrustingen en Diensten in de RKW.
 - c) in 1993 en 1994 een 0,15% inspanning te bepalen in sector of ondernemingscao volgens formules die rekening houden met de kenmerken van de sector of de ondernemingen.

Hierbij zullen de onderhandelaars bijzondere aandacht besteden aan de integratiemogelijkheden van personen uit risicogroepen, in de CAO te definiëren, en van de werkzoekenden die het begeleidingsplan voor werklozen hebben gevolgd.

De ondernemingen die niet gedekt zijn door een tewerkstellingsinspanning van 0,15% zoals voorzien in c) zullen een overeenkomstige bijdrage storten aan de RSZ die deze sommen overmaakt aan het Tewerkstellingsfonds.

De sociale partners vragen aan de Regering dat sectoren of ondernemingen die in hun CAO een sectoriële inspanning van meer dan 0,15% doen prioritair in aanmerking zouden komen voor het tewerkstellingsluik van het begeleidingsplan wanneer zij samenwerkingsafspraken hebben met VDAB/Forem/BGDA-projecten voor risico-groepen.

Partijen vragen de Regering in 1993 1 miljard uit de reserves van het Tewerkstellingsfonds te besteden aan initiatieven voor kinderopvang.

4. Partijen hebben voorstellen uitgewerkt voor de Regering die er toe strekken sectoren/ondernemingen vrij te stellen van de stageverplichting wanneer zij een inspanning leveren voor risicogroepen en hun effectieve medewerking verlenen aan het begeleidingsplan.

In bijgaand protocol worden deze voorstellen gepreciseerd.

5. Partijen hebben voorstellen voor de Regering uitgewerkt ter versterking van de positieve acties voor vrouwen.

Deze voorstellen worden in bijgaand protocol verduidelijkt.

6. Partijen bevestigen de bereidheid van de sociale partners vermeld in het brugpensioenakkoord van 31.7.1992 om :
 - een kader uit te werken voor de invoering van een stelsel van uitgroei banen (halftijds brugpensioen in parallelisme met het voltijds brugpensioen), via een kader CAO in de NA. Dit kader moet nadien geconcretiseerd worden via sector- of ondernemingscao's;
 - tijdens deze bespreking ook het probleem van de «werknemers in moeilijkheden» aan bod te doen komen, evenals het probleem van de vervanging van personen die gebruik maken van uitgroei banen.

7. Loopbaanonderbreking

Partijen zullen hun besprekingen in de NA voortzetten en in dit kader een onderzoek wijden aan een beperkt recht op loopbaanonderbreking :

- beperkt in de tijd, en mogelijks op te nemen in verschillende periodes;
- voor een beperkt aantal functies (cfr regeling openbare sector);
- voor een beperkt aantal werknemers i.f.v. het totaal aantal in het bedrijf of de afdeling;
- met een verhoogde vergoeding (ten laste van de begroting Tewerkstelling en Arbeid);
- met vervanging.

WERKLOOSHEID

8. De toeslag voor oudere werklozen zal derwijze verhoogd worden dat hun werkloosheidsuitkering op 1.4.1993 op 60% van het referentieloon voor alleenstaanden en op 50% voor samenwonenden wordt gebracht voor werklozen die 55 jaar oud zijn. Bij wijze van overgangsregel wordt dezelfde toeslag toegekend aan werklozen van 52 jaar die voor 1991 werkloos zijn geworden. Op 1.12.1994 wordt de 50% voor samenwonenden op 60% gebracht.

Daartoe zal de bestaande bijdrage van 0,12% op 0,18% gebracht worden met ingang van 1.4.1993 en op 0,23% met ingang van 1.12.1994.

9. Partijen zijn het eens geworden over de globale voorstellen die vanuit de Nationale Arbeidsraad aan de regering zullen worden overgemaakt in verband met de tijdelijke werkloosheid. Deze voorstellen worden gepreciseerd in bijgaand protocol.

VAKANTIEGELD

10. Partijen stellen voor dat voor de berekening van het wettelijk vakantiegeld van arbeiders van 18 jaar en ouder de fictieve lonen voor gelijkgestelde dagen niet meer op 80%, maar op 100% van het gemiddeld dagloon begrensd op 1.900F., worden berekend vanaf het vakantiegeld 1993. Voornoemd grensbedrag wordt vanaf het vakantiegeld 1994 opgeheven.

De kost van deze verbeteringen zal worden gedragen door het Gemeenschappelijk Fonds en het Solidariteitsfonds binnen de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie proportioneel met de reserves.

11. Partijen zijn het eens om de Collectieve Arbeidsovereenkomst nr 52 van de Nationale Arbeidsraad betreffende de berekening van een eenmalige aanvullende vergoeding gelijk aan het dubbel vakantiegeld voor de derde dag van de vierde vakantieweek derwijze te wijzigen dat zij verlengd wordt voor de duur van dit akkoord.

De vergoeding volgt het sociaal zekerheidsstatuut van de CAO nr 52. Partijen vragen de Regering derhalve de uitsluiting uit de inningsbasis van de bijdragen voor sociale zekerheid te verlenen.

ARBEIDSORGANISATIE

12. Partijen hebben globale voorstellen voor de Regering uitgewerkt :
 - om het hoofd te bieden aan tijdelijke omstandigheden die hoegenaamd niet kunnen opgevangen worden door bijkomende aanwervingen, kan een krediet van 65 overuren op jaarbasis met recht op overloon, maar niet te compenseren in arbeidstijd, overeengekomen worden mits het afsluiten van een sectoriële CAO;
 - om werknemers in staat te stellen overwerk te compenseren in bijkomende rustdagen;

- om praktijken van zwartwerk te bestrijden.

Deze voorstellen worden in bijgaand protocol uitgewerkt

13. Partijen hebben globale voorstellen voor de Regering geformuleerd in verband met nachtprestaties. Zij leggen de nadruk op de autonomie van de sociale partners.

Deze voorstellen worden in bijgaand protocol uitgewerkt.

14. Partijen hebben ter attentie van de Regering voorstellen uitgewerkt die correcties aanbrengen aan de vergaande complexiteit van de reglementering inzake deeltijdse arbeid en die meer rechtszekerheid brengen.

Deze voorstellen worden in bijgaand protocol geformuleerd.

VERVOERKOSTEN

15. Partijen zijn het eens om de CAO nr 19ter van de NA betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het openbaar vervoer derwijze aan te passen dat deze CAO met ingang op 1.1.1993 van toepassing zal zijn op de bedienden wier jaarbezoldiging de 1,2 miljoen niet overschrijdt.

BETAALD EDUCATIEF VERLOF

16. Partijen zijn het eens geworden over globale voorstellen die zij bij de Regering zullen aanhangig maken.

Zij strekken er toe :

- de regeling toe te spitsen op vormingen die te maken hebben met de beroepssituatie of met de beroepsperspectieven;
- desorganisatie van het werk ingevolge simultane afwezigheden te vermijden;

- het oneigenlijk gebruik van de regeling tegen te gaan.

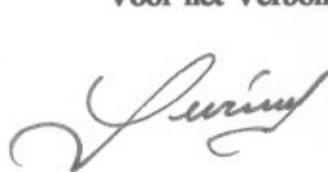
Deze voorstellen worden in bijgaand protocol geformuleerd.

SLOTBEPALINGEN

17. Partijen zijn het eens om vóór de ondertekening van het akkoord uitdrukkelijk aan de Regering :
 - haar instemming te vragen met de voorstellen die in dit akkoord en het bijgaand protocol ter attentie van de Regering worden geformuleerd. De instemming van de Regering is een essentiële voorwaarde van dit akkoord;
 - de garantie te vragen dat zij tijdens de duur van het akkoord geen maatregelen zal nemen die de loonkost zouden bezwaren of de arbeidsorganisatie belasten in de materies die de inhoud uitmaken van hun akkoord.
18. Partijen zijn het eens dat zij op interprofessioneel vlak voor de duur van het akkoord voldaan hebben aan de eisen die zij tegenover elkaar hadden.

* * *

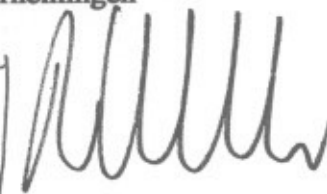
Voor het Verbond van Belgische Ondernemingen

W. BEIRNAERT

N. JORIS

T. VANDEPUTTE

Voor het Nationaal Christelijk Middenstandverbond

P. THYS

Voor de Syndicale Unie van de Belgische Middenstand

R. MENE

Voor het Groen Front van Landbouworganisaties

R. EECKLOO

Voor het Algemeen Christelijk Vakverbond van België

J. PIETTE

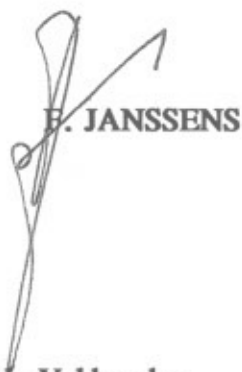

W. PEIRENS

Voor het Algemeen Belgisch Vakverbond

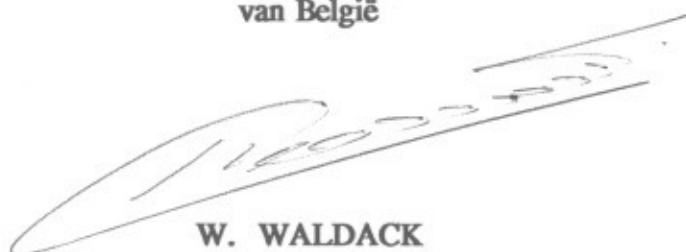

M. DE VITS

E. JANSSENS

Voor de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden
van België

W. WALDACK

PROTOCOL

**Voorstellen van de sociale partners
aan de Regering**

1. Stageverplichting

De stageverplichting kan in de privé-sector wegvallen voor sectoren/bedrijven die een inspanning leveren voor risicogroepen en hun effectieve medewerking verlenen aan het begeleidingsplan.

Precisering :

- ◆ De stageverplichting wordt geschorst voor de sectoren/bedrijven die een inspanning leveren. Daartoe wordt dezelfde formule als voor de openbare sector gehanteerd. D.w.z. de regeling van jongerenstages (KB nr 230) blijft behouden, maar de verplichting wordt bij gewoon KB op nul gesteld voor de sectoren/bedrijven die een inspanning leveren voor risicogroepen en hun effectieve medewerking verlenen aan het begeleidingsplan.
- ◆ Een inspanning leveren voor risicogroepen betekent : een CAO afsluiten over 0,15%
- ◆ Effectieve medewerking verlenen aan het begeleidingsplan betekent bijvoorbeeld :
 - * een afspraak bij CAO om werklozen uit het begeleidingsplan aan te werven ;
 - * een samenwerkingsakkoord tussen sectoren en VDAB/FOREm/BGDA om, in het kader van de 0,15 %-middelen, werklozen in een begeleidingsplan op te leiden en/of tewerk te stellen.

Een effectieve bijdrage betekent dat de CAO's en samenwerkingsakkoorden een redelijke inspanning moeten inhouden. De ernst van de inspanning zal dus, zoals in het begeleidingsplanprotocol reeds voorzien is, beoordeeld worden door het beheerscomité van de RVA.

De partijen zijn van mening dat deze regeling een meer efficiënte en kwalitatief hogere bijdrage zal verzekeren dan de in het protocol Minister van Tewerkstelling en Arbeid/gewestregeringen voorgestelde verbintenis om 1 % van de stages te reserveren voor werklozen met een begeleidingsplan.

2. Positieve acties voor vrouwen

Voortzetting en versterking positieve acties voor vrouwen :

- ◆ versterking cel positieve acties in afspraak met de regering;
- ◆ behoud mogelijkheid om positieve acties te voeren binnen voortgezette inspanning voor risicogroepen, en aanbeveling aan sectoren en ondernemingen om effectief positieve acties te voorzien in dat kader ;
- ◆ verplicht positief actieplan voor vrouwen in ondernemingen in herstructurering, in de lijn van het KB van 14 juli 1987 : gelijke behandeling van mannen en vrouwen in de betrokken afdelingen en rekening gehouden met de kwalificaties van de betrokkenen; positief actieplan is voorwaarde voor tussenkomst en voor afwijkingen op sociale wetgeving (inzake brugpensioen).

3. Tijdelijke werkloosheid

De onderstaande voorstellen hebben als bedoeling de door de Koning te nemen maatregelen, voorzien in art. 94, 97, 98 en 99 en volgende van genoemde wet, in te vullen.

De bijdrage berekend door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen om bij ongewijzigde wetgeving de tijdelijke werkloosheid te financieren ten belope van 0,28 % van de loonmassa, zou aldus kunnen teruggebracht worden tot 0,22 %.

Voorstellen

- ◆ In de wet wordt een algemeen maximum aantal werkloosheidsdagen om economische redenen en/of wegens slecht weer t.o.v. het aantal werkdagen ingeschreven (50-50).
- ◆ In geval van tijdelijke werkloosheid met structurele kenmerken, kan uitzonderlijk tijdelijke werkloosheid langer dan 6 maanden voorzien blijven om reconversiemogelijkheden te vrijwaren. Een vergelijkbare uitzondering kan gelden bij aanhoudend slecht weer.
- ◆ Het aantal weken waarvoor de volledige schorsing kan ingaan zonder KB na advies van het paritair comité (d.i. het stelsel van 4 weken werkloosheid, 1 week werken), kan beperkt worden tot maximaal 16 weken effectieve schorsing per jaar.
- ◆ Het invoeren van gelijk welke tijdelijke werkloosheid om economische redenen (volledige of gedeeltelijke) moet ook effectief worden toegepast in functie van een te bepalen parameter (bijv. na X dagen komen de aanvragen te vervallen).
- ◆ Het werk dat normaal verricht wordt door de werknemers die tijdelijk werkloos gesteld worden, kan niet aan derden worden uitbesteed tijdens de duur van de tijdelijke werkloosheid.

4. Overuren en zwartwerk

1. Overurenproblematiek

- a. Om het hoofd te bieden aan tijdelijke omstandigheden die hoegenaamd niet kunnen opgevangen worden door bijkomende aanwervingen, kan een krediet van 65 overuren op jaarbasis met recht op overloon, maar niet te compenseren in arbeidstijd, overeengekomen worden, mits het afsluiten van een sectoriële CAO.
 - ◆ Onder tijdelijke omstandigheden wordt verstaan, ofwel een buitengewone vermeerdering van werk, ofwel een onvoorziene noodzakelijkheid (cfr. Arbeidswet).
 - ◆ Het gebruik van deze mogelijkheid zal in de tweede helft van 1993 geëvalueerd worden in de Nationale Arbeidsraad.
- b. De wettelijke mogelijkheid kan gecreëerd om bij CAO te opteren voor compensatie van overwerk in bijkomende rustdagen, naast de bestaande compensatieplicht, i.p.v. overloon (idem voor nachtwerk, zondagwerk).

2. Zwartwerk

- ◆ Eventuele uitbreiding huidige maatregelen (individuele fiche, aanwezigheidsregister, meldingsplicht, hoofdelijke aansprakelijkheid en registratieverplichting) tot andere sectoren, na overleg met de betrokken bedrijfstakken.
- ◆ Cumulbeperkingen in CAO's : verbod op bijverdienen van werknemers met veel dagen vrij in de week ; verbod op aanwerving bruggepensioneerden of gepensioneerd.
- ◆ Geen bijberoep als zelfstandige voor zijn werkgever (voor identieke activiteiten).
- ◆ De bestrijding van sluikwerk kan verder verbeterd worden door een versterking van de inspectiediensten en arbeidsauditoraten.

5. Ploegenarbeid - nachtarbeid

De partijen menen dat inzake nachtarbeid de sociale partners het dossier in eigen beheer moeten nemen en dat elk wetgevend initiatief conform het akkoord van de sociale partners dient te zijn.

In deze context kunnen volgende voorstellen dienstig zijn :

- ◆ De sectoren zullen in volle autonomie nagaan of er voor bepaalde functies of taken nachtarbeid kan ingevoerd worden voor vrouwen.

«In volle autonomie» betekent dat er momenteel geen toevoegingen dienen te gebeuren in de arbeidswet van 16 maart 1971 waardoor vrouwen 's nachts zullen kunnen tewerkgesteld worden. Dit zal enkel kunnen op basis van sectoriële beslissingen.

- ◆ Interprofessioneel zal een lijst van dergelijke taken en functies uitgewerkt worden als leidraad voor deze besprekingen.
- ◆ De CAO nr 46 zal noodzakelijk aangepast moeten worden inzake toepasselijke arbeidstijden en, in geval van ratificatie, ook aan de Conventie 171 van de BIT.
- ◆ Aan de sectoren wordt aanbevolen het principe van gelijke rechten, voorzien in de CAO nr 46, effectief gestalte te geven.

Na verloop van tijd moet de toestand geëvalueerd kunnen worden o.m. in het licht van de Europese context.

Het evalueren na verloop van tijd beoogt de evolutie van de Europese wetgeving en haar eventuele gevolgen op de nationale wetgeving op de voet te kunnen volgen. Zoals gesteld in de aanhef, houdt dit in dat elk wetgevend initiatief, nu of later, conform het akkoord van de sociale partners dient te zijn.

6. Deeltijdse arbeid

Uitgaande van de vergaande complexiteit van de regelgeving inzake deeltijdse arbeid, menen de partijen volgende voorstellen te kunnen onderzoeken :

- ◆ ernstige vereenvoudiging van de administratieve modaliteiten inzake deeltijdse arbeid.

Onder ernstige vereenvoudiging van de administratieve modaliteiten inzake deeltijdse arbeid wordt o.m. verstaan :

- * het versoepelen, op voorstel van het paritair comité, van de verplichting van de werkgever om de uurroosters 5 werkdagen vooraf aan de werknemer mede te delen ;
- * meer aangepaste controlemogelijkheden bij afwijkingen van de bekend gemaakte werkroosters ;
- * evaluatie van de bestaande verplichtingen en sancties ;

- ◆ bestendinging van het tijdelijk KB tot afwijking op de 1/3-regel.

7. Educatief verlof

1. ◆ De lijst van opleidingen sociale en sociaal-culturele promotie zal interprofessioneel herbekeken worden om die opleidingen uit te sluiten die niet rechtstreeks te maken hebben, ofwel met de beroepssituatie (gelet op ervaring of diploma en getuigschrift), ofwel met de beroepsperspectieven.

De erkenningscommissie Educatief Verlof zal ermee belast worden om binnen de 6 weken voorstellen uit te werken om de genoemde opleidingen uit te sluiten. Zij zal zich o.m. kunnen inspireren aan het besluit van de Franse Gemeenschap, houdende de lijst van bezigheidsopleidingen («à caractère occupationnel») en waarvoor een hoger inschrijvingsgeld wordt gevraagd.

- ◆ De paritaire comités zullen evenwel uitgesloten opleidingen wel kunnen weerhouden als dienstige opleidingen.

Bij verandering van werkgever voor wie een ander paritair comité bevoegd is tijdens de duur van de gevolgde opleiding, zou dienen voorzien te worden dat de betrokkene het recht behoudt zijn opleiding te voltooien bij de nieuwe werkgever aan dezelfde voorwaarden.

2. De partijen stellen voor de collectieve planning van het educatief verlof als volgt te organiseren ten einde beter het verstorend effect van gelijktijdige afwezigheden op te vangen :
 - ◆ alle aanvragen educatief verlof die betrekking hebben op een normaal schooljaar, dienen ten laatste ingediend te worden voor een vast te stellen datum, bijvoorbeeld 1 oktober ;
 - ◆ de ondernemingsraad, of bij ontstentenis hiervan, in gemeen overleg tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging van de onderneming of, bij ontstentenis hiervan, in gemeen overleg tussen de werkgever en de werknemers, legt de collectieve planning vast ;
 - ◆ bij deze planning wordt afdoende rekening gehouden met de noodwendigheden van de arbeidsorganisatie en het recht op educatief verlof van

de betrokken werknemers. De collectieve planning primeert op de individuele planning.

3. De partijen stellen voor het oneigenlijk gebruik van educatief verlof tegen te gaan door :
 - ◆ een versterkte controle op de instellingen die opleidingen educatief verlof inrichten, o.m. om welwillendheidsattesten te vermijden. Aan de administratie zal een jaarlijks controleverslag gevraagd worden ;
 - ◆ geen erkenning meer te aanvaarden van vormingen waarvan uit de aanvraag blijkt dat ze in aanmerking komen voor dubbele financiering van de loonkost, vanuit het Europees Sociaal Fonds, VDAB/Forem/BGDA, of andere ;
 4. Partijen vragen dat de Regering integraal haar financiële verplichtingen inzake educatief verlof nakomt.
-